

Primera Carta de San Pablo a los TESALONICENSES

Saludo

¹ Y^u, Pablo cawāmecuc^u, Silvano, bairi Timoteo menarē m^ujāā y^u woajoya ati cartare m^ujāā nubueri majā, jāā bairārē bairo caāna Tesalónica macā macāānarē. Tunu bairoa m^ujāā, marī Pac^u Dios, bairi marī Quetiupa^u Jesucristo mena jīcārōrē bairo caátiānarē m^ujāā woajo^u y^u átiya. Bairi marī Pac^u Dios nipetiro m^ujāārē caroare cā jonemoáto. Tunu bairoa yerijōrō ãnajē cūārē m^ujāā cā jonemoáto.

El ejemplo de fe que daban los de Tesalónica

² Bairi tunu tocānacānia, “Dios, jāā mena m^uñujāñuña,” jāā ñinucūña, caroaro m^ujāā caátiānie quetire tāgori. Bairo tāgori, butioro Diopure m^ujāārē jāā jēnibojanucūña. ³ Jīcā rūm^u r^usaricaro mano tocānacānia marī Pac^u Dios cā cañajorop^u m^ujāārē jāā tūgoñanucūña, cā mena caroaro tāgoñatutuari jīcārō tāni m^ujāā caátiānie jāgori. Tunu bairoa caroaro ãmeo mairīqūē mena camasārē na m^ujāā juátiāninucūña. Tunu marī Quetiupa^u Jesucristo marī cā canetōõpeere tāgoñarī roro popiye tām^uonucūmirācāā, caroaro jīcārō tāni cā yaye quetire m^ujāā tāgoñusacōā ninucūña.

⁴ Y^u yarā, Dios m^ujāārē ñamaiñami. Bairo m^ujāārē ñamairī, m^ujāā cūārē m^ujāā beseyupi, cā yarā m^ujāā caāniparore bairo ñ. Tiere jāā cūā merē caroaro jāā masiñā. ⁵ Mai, jāā p^uame m^ujāārē

Dios yaye caroa queti camasārē cā canetōōrīqūē quetire jāā quetibujuwu. Bairo mūjāārē tie quetire quetibujurā, jāā risero mena jeto mee jāā quetibujuwu. Espíritu Santo cā catutuarije mena cāārē áti ñorī mūjāārē jāā quetibujuwu. Tunu bairoa jāā caquetibujurije macāājē queti, “Caroa queti cariape macāājē niñā,” mūjāā cañparore bairo ñrā, caroaro cariape jīcārō tāni mūjāārē jāā quetibuju masiñowu. Bairo mūjāā tāpua quetibuju ãna, caroaro nucubugorique mena jāā átiāmu, caroaro mūjāā caátiānipeere bori. Tiere merē caroaro mūjāā masiñrā.

⁶ Bairi mūjāā p̄ame cāā jāā caátiānajērē ñīacōrī caroaro mūjāā átiāninucūña. Tunu torea bairo marī Quetiupa u cāārē ñīacōrī caroaro jīcārō tāni mūjāā átiāninucūña. Bairi tunu Espíritu Santo mūjāā yeripu useanirīqūē mena mūjāā tūgoüsao joroque cā caáto jēgori popiye tām̄omirācā, caroaro mūjāā tūgoüsawu Dios yaye caroa quetire. ⁷ Tore bairo mūjāā caátiānierē nipetiro Macedonia, bairi Acaya yepaa macāāna catāgoüsari majā cāā mūjāārē na ñīacōō joroque caroaro mūjāā átiāmu. ⁸ Mūjāā caquetibujuro jēgori marī Quetiupa u yaye queti nipetiropu jesapetiro baiya. Macedonia, bairi Acaya yepaa jeto meerē etaro baiya. Tocānacāpaua etajesapetiro baiya Dios yaye queti yua. Tunu bairoa nipetiropu macāāna camasā Dios mena mūjāā catāgoñatutuānie cāārē masiñama. Bairi jāā p̄ame dise ūnie caroaro mūjāā caátiānierē aperā camasārē jāā quetibujunemoetinucūña, nipetiro mūjāā caátiānierē na camasirō jēgori yua. ⁹ Na p̄ame roque jāārē quetibujunucūñama

mujāärē jāä cañnaräetaro caroaro jāärē mujāä caátajere. Tunu bairoa wericarā mujāä caíroanucürärē jānarī, cacati cariape caäcū Dios pamerē mujāä catägoüsajägoriquere jāä quetibüjünucüñama. Bairo cäärē tägoüsari bero yua, cä caborore bairo jeto átiri cä jetore cä mujāä caátiänijägorotinucürïjë cäärē jāä quetibüjünucüñama. ¹⁰ Tunu bairoa Dios macä Jesúś umarecóopu caátacu tunu ati yepapu cä catunuatípeere nocärō caroaro mena mujāä cacoterije cäärē jāä quetibüjünucüñama. Cä, Jesucristorea cariacoatacu cä caänimiatacäärē, cä catioyupi Dios tunu. Bairi Jesúś pame roque roro popiye netörō marī catämäobujiopeere marī netomasö joroque ásupi.

2

El trabajo de Pablo en Tesalónica

¹ Yü yarä, mujāä majüpua merē mujāä masñña atiere: Muyāärē jāä cañnañesëärïqüe cabugoro majüä ãmewü. ² Bairo cabaimiatacäärē, Filipo macäana jāä ūroetiri tutuaro mena roro jāä átiepewä. Tiere merē mujāä masñña. Bairo jāärē roro na caátiepmiatacäärē, Dios pame jāärē cä cajuáto jügori cä yaye queti camasärē cä canetöörïqüerē mujāärē jāä quetibüjüwü. Tunu bairoa popiye tämäomiräcä, Dios cä cajuáto jügori tägoñatutuarique mena mujāärē jāä quetibüjüwü Dios yaye quetire. ³ Mai, jāä pame Dios yaye quetire cabugoro quetibüjünucürä mee jāä ápu. Tunu bairoa roro jāä caátigarije jügori noa üna camasärē ûtorä mee tore bairo jāä quetibüjüwü.

⁴ Bairo p^uame roque ámi Dios: Jääärē ñ^unamairⁱ jäää bese yaparori bero, c^u yaye queti camasärē c^u canetōriq^uē quetire jäää quetib^uj^u rotijowⁱ camasärē. Bairi jäää p^uame tie quetire m^ujääärē jäää quetib^uj^unuc^uñña. Bairo jäää caquetib^uj^urijere camas^a na ñ^uajesoáto ñr^a mee, tore bairo jäää quetib^uj^unuc^uñña. Dios, jäää yeri nipetirore cañabesemasⁱ p^uame roque q^uññajeso joroque ñr^a, tore bairo jäää quetib^uj^unuc^uñña. ⁵ Merē m^ujäää masír^a: Di r^um^u ùno daqueoriaca m^ujääärē jäää busuepu. Tunu bairoa jäää cadinero wapatapeere t^ugoñarⁱ m^ujääärē jäää quetib^uj^uepu. Dios c^uā torea bairo cariape masíñami. ⁶ Tunu bairoa di r^um^u ùno aper^a camas^a jääärē caroaro netõr^o jäää na caátiroapee ùnier^e jäää macäép^u. M^ujäää c^uärē tore bairo jäää m^ujäää caátipeeere jäää macäép^u.

⁷ Jäää p^uame Jesucristo c^u cajoricar^a apóstolea maj^a ãnirⁱ, tore bairo m^ujääärē tutuaro mena caátirotimasⁱpar^a maj^u nimirãc^uñ, tore bairo jäää átirotiepu. Cawímar^a na cabairore bairo p^uame roque m^ujäää watoare jäää baiñes^uñw^u. Jícañ carõmio c^o p^unaar^e cabutio caroaro c^o p^unaar^e na ñ^unanuñjeri na q^uñenonuc^uñamo. ⁸ Torea bairo jäää c^uā m^ujääärē butioro caññamairⁱ ãnirⁱ Dios yaye quetire caroaro m^ujääärē jäää quetib^uj^uw^u. ¹⁰ ape watoara noc^ar^o maj^u m^ujääärē mairⁱ, m^ujääärē cariabojagar^ar^e bairo maj^u jäää ãni t^ugoñnanuc^uñw^u! ⁹ Y^u yar^a, m^ujäää masír^a: Popiye tãmuomirãc^uñ, jääärē carusarijere bócagar^a, tutuaro mena jäää paanuc^uñw^u. Tocãncac^a r^um^u, ñami, umurec^o jäää paanuc^uñw^u. Top^u Dios yaye caroa quetire quetib^uj^u ãna, ni jícañ ùc^u m^ujäää mena macäácc^ur^e apeye ùnier^e c^u j^ueni patowãc^ogaena, tore bairo

batiōro jāā paāninucūwū.

10 Merē tiere mūjāā cūā mūjāā īñawū. Torea bairo Dios cūā ī masīñami caroaro jīcārō tāni jāā caátiānajērē camasī ānirī. Tunu bairoa mūjāā ñubueri majā mena īñatutiricaro mano caroaro cariape jāā átiāninucūwū. **11-12** Tunu bairoa mūjāā masīña: Mūjāā yeripu Dios mena mūjāā tāgoñanemomasīō joroque īrā, caroaro tocānacāüpurea mūjāärē jāā juátinemonucūwū. Capacu cū pūnaarē caroaro na daqueori cū cabeyomasīrōrē bairo caroaro cariape mūjāärē jāā juátinemonucūwū. Tunu bairoa Dios yarā caroaro jīcārō tāni na caátiāninucūrōrē bairo caroaro mūjāärē jāā átiāniroticūwū. Tore bairo mūjāärē jāā átiroticūwū mūjāā, Dios cū cabesericarā, cū carotimasīrōpapu nocārō cū catutuarijere cañaparā majū mūjāā caānoi.

13 Bairi batioro Diopure mūjāärē jāā jēnibojanucūña. “Mu ñujāñuña jāā mena,” cū jāā ī jēninucūña tocānacā rūmua. Mūjāā pūame mai Dios yaye caroa quetire jāā caquetibujuro tāgori, caroaro jīcārō tāni mūjāā tāgoñusawa. “Camasā yaye queti mee, Dios yaye queti majū roque niña,” īrī cariape mūjāā tāgoñusajugowu. Bairi cariapea Dios yaye queti majūñña tie mūjāärē jāā caquetibujunucūrījē. Bairo mūjāā tiere catāgoñusaricarā pūamerē tie caroa queti jūgori caroaro ãnajēcūna majū mūjāā tuao joroque mūjāā átiya. **14** Yū yarā, tiere mūjāā cañroaro jūgori mūjāā cūā roro popiye mūjāā tāmuo joroque mūjāā áma mūjāā ya yepa macāñna. Mūjāā cabairicarorea bairo roro popiye tāmuowā Dios ya poa macāñna Jesús yarā Judea yepapu caāna

cāā. Na cūārē na ya yepa macāāna judío majā roro na átiepewā. ¹⁵ Na, judío majāna niñama marī Quetiupa Jesure capajīārīcārā. Torea bairo na pajīārenucūñupā profeta majā ãnana cūārē. Bairo caátana ãnirī jāā cūārē jāā acurewiyojowā. Bairo caāna ãnirī nipetiro camasā marī ūnarē boetinucūñama. ¹⁶ Jāā p̄ame, judío majā caāmerā cāā na canetōmasípeere borā, Dios yaye quetire jāā caquetibujagamiatacūārē, jāā quetibujá rotietinucūñama. Tore bairo na caátirotietie j̄gori nocārō paíro niña na yaye wapa p̄ame. Bairi āme majū tie wapa roro popiye na tām̄o joroque cā caátipa rām̄a cōñarō majū baiya yua.

Pablo desea visitar otra vez a los de Tesalónica

¹⁷ Ȳa yarā, m̄ejāärē jīcā ȳtea cārō jāā caáweyoricaro bero, m̄ejāärē iñaeimirācāā, tocānacānia jāā yerip̄a jāā tūgoña ãninucūñia. Bairo m̄ejāärē tūgoñarī b̄tioro jāā iñaráganucūñia tunu. ¹⁸ Bairi m̄ejāā t̄re jāā ágat̄goñaña bairāp̄a. Baip̄a, ȳa, Pablo p̄ame, “Capée majū m̄ejāärē ñiña ñesēñanucūgh̄,” m̄ejāā ñimiw̄. Bairo ȳa caátingamiatacūārē, wāt̄i p̄ame tore bairo ȳa átimasíët̄o joroque ȳa átinucūñami. ¹⁹ Bairi, ¿noa p̄ame mena tūgoña useanirī cariape jāā tūgoñatutuabujiocati? ¿Noa mena j̄gori jāā yerip̄a jīcārō tāni jāā catūgoña useanirijē to ãnipetibujiocati? ¡M̄ejāā mena roque tore bairo jāā baimasíñia, marī Quetiupa Jesucristo nemo ati yepap̄a cā catunuatí rām̄a caāno yua! ²⁰ M̄ejāā, m̄ejāā ñiña jīcārō tāni jāā yerip̄a jāā tūgoña useanio joroque caána majū.

3

¹ Bairo nucā jīātietimiácu yua, “Jīcāñā ato Atenas macāpua yu tuacōágua,” ñiwā yu baparārē. ² Bairo ñrī yua, marī ya Timoteore mūjāā tāpu cā yu jowu. Cū p̄uame Jesucristo yaye caroa queti macāñjērē Dios cā caquetibujurrotirore bairo jāā mena cajuetibujunemonucūā majū niñami. Bairi mūjāārē qūñhaá ápáro ī, cū yu jowu mūjāā tāpu. Tunu bairoa mūjāārē nemojāñurō Dios mena mūjāā tāgoñatutuanemo joroque cā áparo ī, cā yu jowu. Dios mena mūjāā catāgoñatutuarije mena nemojāñurō mūjāā yeri ñunemo joroque cā áparo ī, mūjāātū cā yu jowu. ³ Bairo mūjāārē juácre bairo cā caáto yua, ni ûcā mūjāā mena macāācā popiye baimicūā, cā cayapapuaetiparore bairo ñrā, cūrē mūjāārē jāā ñiarotijowu. Merē mūjāā masiñā atie popiye marī catām̄onucūrījērē. ⁴ Tunu apeyera, mai mūjāā mena ãnapu roro popiye tāmuorī mūjāā cayapapuapeere mūjāārē jāā quetibujuwu. Bairo mūjāārē jāā cañquetibujuricarorea bairo, cabero roro mūjāā tāmuoñupā. Merē tierē mūjāā masiñā. ⁵ Bairo cabairijere nucāñtīmiácu, dope bairo cariapea Dios mena mūjāā catāgoñatutuñierē masigū, cā yu jēñiarotijowu Timoteore. Mai, yu p̄uame, “Wātī narē carorije macāñjē p̄uamerē na átinemo joroque átibujioumi,” ī tāgoña uwiri, cā yu jowu. Tunu bairoa jīcārō tāni caroaro mūjāā caátiñmericōñta, jāā paarique cabugoro macāñjērē bairo tuabujioro ī tāgoñarī, cā yu jowu mūjāā tāpure.

⁶ Bairo mūjāātū Tesalónicaph yu cajoricu Timoteo ñamerē atopu tunuetayami tunu. Bairo mūjāā tāpu caetaatacā caroa majū jāā queti jeatíupi: Caroaro

jīcārō tāni Dios mena tāgoñatutuari, caroaro mūjāā caāmeomai āninucūrījē quetire jāā quetibujū etaami. Masiritiricaro mano caroaro mena jāā mūjāā catūgoñacōānie cūrē jāā quetibujūetaami. Bairo jāārē camasiritiena ānirī nocārō būtioro, mūjāārē jāā cūā jāā caīñagarorea bairo mūjāā cūā būtioro jāārē mūjāā caīñaganucūrījērē jāā quetibujūhami Timoteo. ⁷ Bairo cabairo jāgori, yū yarā, nocārō popiye cabairā ānirī yapapuarique watoa nimirācāā, caroaro jīcārō tāni mūjāā caátiānierē queti tāgori jāā yeri ñutūgoñāña āmerē. ⁸ Bairo marī Quetiupau mena tāgoñatutua jānaetiri caroaro mūjāā caátie quetire tāgorā, yeri catinemorārē bairo jāā tāgoñāña yua. ⁹ Bairi, ¿dope bairo pūame, “Jāā mena mū ñumajūcōāña,” netōjāñurō mūjāā jāgori Diore jāā caípee to ānibujiocuti? Tunu bairoa caroaro mūjāā caátiānierē nocārō jāā uséani tāgoñao joroque jāā mūjāā caátiere īñarī, ¿dope bairo pūame netōjāñurō Diore jāā cajēnipee to ānibujiocuti? Tore bairo ījīāti masīā mano. ¹⁰ Bairi jāā pūame usurecōo, ñami Diore patowācōrārē bairo tocānacā rāmua cā jāā jēninucūñā, mūjāā tāpū jāā majūpūa mūjāārē cā caīñarotiparore bairo īrā. Tunu bairoa jīcārō tāni ñe ûnie rāsaricaro mano Dios mena mūjāā catūgoñatutuapeere quetibujū masīōgarā, tore bairo cā jāā ī jēni āninucūñā.

¹¹ Bairi marī Pacū Dios cūā marī Quetiupau Jesucristo mena mūjāārē jāā caīñarápárōre bairo ī, cā cajuátinemorō roque jāā boyā. ¹² Tunu apeyera marī Quetiupau pūame nemojāñurō mūjāā yeripū cārē masīnemorī tocānacāpūa, mūjāā ãmeo maimasīō joroque cā áparo. Mūjāārē jāā

camainucūrōrēā bairo mūjāā cūā aperā nipetirore na mūjāā maimasōj joroque cā áparo. ¹³ Tunu bairoa caroaro jīcārō tāni mūjāā yeripu mūjāā tūgoñatutuao joroque cā áparo. Caroarā ñe ûnie cawapa cāgoena Dios cā cañajoro mūjāā ãnio joroque cā áparo marī Pacu Dios, marī Quetiupau Jesucristo nipetiro cā yarā ángelea mena ati yepapu cā tunuatí rūmūrē yua. Bairoa to baiáto.

4

La vida que agrada a Dios

¹ Yū yarā, apeyera marī Quetiupau Jesucristo cā carotiro jūgori atore bairo mūjāärē jāā átirotiya: Marī Pacu Dios cā cañajesorije ûnierē mūjāärē jāā caquetibujuricarorea bairo jīcārō tāni caroaro áticōā ninucūña. Merē torea bairo mūjāā átiāniña bairāphā.

² Merē mūjāā masñā marī Quetiupau Jesucristo cā carotimasírījē jūgori mūjāärē jāā caátiroticūrīqūrē. ³ Caroarā, cā cajericaworicarārē bairo caāna, cā yarā ñe ûnie carorije áperā mūjāā caāno boyami Dios. Ati rupau mena roro átieperique ûnierē áperā, caroaro mūjāā caāno boyami. ⁴ Bairi can̄mocuch, cā nāmo majū mena jeto nācābāgorique mena, ñe ûnie wapacutato mano, caroa wāme cā caátiānimasīrō ñuña. ⁵ Diore camasñēna na rupau caborore bairo, roro átaje mena na caátinucūrōrē bairo ápericōāña. ⁶ Tunu bairoa ni jīcāñ ûcā apei nāmo ûcōrē ïtori, roro cā átiepeeticōāto. Tore bairo caátipairārē tutuaro mena roro na baio joroque átiyami marī Quetiupau. Tie nipetirijere merē mūjāärē jāā

quetibhjh yaparowh. ⁷ Mai, Dios phame, “Roro caátiña majh na ãamarõ,” ï mee, marh beseyupi. Ch yarh, ch caricaworicarh caroarh marh caâno phamerh bou, marh beseyupi. ⁸ Bairi ni ûch atie jãã caátirotirijere ch caboeticõäta, camasoch ûchärh ch baibotioh mee baiyami. Dios, mujãäre Espíritu Santore cajorich majh phame roquere ch baibotioh átiyami.

⁹ Apeye, ñubueri majã mena âmeo mairõqñh macãäjh phamerh capee mujãä yh caquetibhwoatujopee mee niña. Merh Dios phame tocãnaçãhpha mujãä âmeo maimasiõ joroque mujãä ásupi. ¹⁰ Merh torea bairo nippetiro marh yarh ñubueri majã Macedonia yepa macãänarh caroaro na mujãä mai ãninucûña. Bairi jãã yarh, nemojãñurõ mujãä caâmeomaimasîrîjh to ãninemonutuao joroque mujãä caáto roque jãã bomajûcõäña.

¹¹ Caroaro yeri jõrõ jãñurîpha ãnicõä ninucûña. Aperh thriph patowâcõ ñesëäetîcõäña. Mujãä majhna mujãä yaye paarique mujãä cachgorijere caroaro jichärh thní paacõä ninucûña mujãäre jãã caquetibh cûrïcârõrõeh bairo yua. ¹² Tore bairo mujãä caátiänimaslata, aperh caroaro nuchbugorique mena mujãä ñagarâma. Tunu bairoa dise ûnierh cabopacaena majh mujãä tuagarh, caroaro jichärh thní mujãä capaa ãanimaslata yua.

El regreso del Señor

¹³ Yh yarh, thgopeoya: Cariacoatana Jesucristo yarhna cabairije macãäjh chärh mujãä camasîrõ jãã boyo. Tiere mujãä camasîephata, aperh Diore

catāgoussaenarē bairo Jesucristo cā catunuatípee mena mūjāā tāgoñatutuacoteetibujorā. Bairi tiere mūjāā camasīrō jāā boyā. ¹⁴ Merē cariape Jesús riacoamicāā, tunu cā cacatiriquere marī masīnā. Bairo cariape camasīrā marī caāmata, “Jesure cā cacatioricarorea bairo, cārē tāgousari cariaricarā cārē na catiogum Dios,” marī ī masīmajūcōānā.

¹⁵ Bairi mūjāārē atore bairo jāā quetibujuya marī Quetiupau cā caquetibujurotiro jāgori: Marī Quetiupau nemo cū catunuatí rāmurē mai marī, cacatiocōāna puame, cariaricarā jāgoye marī jeáecoetigarā. ¹⁶ Mai, cajugoye jīcāā caroti ya riserore marī tāgogarā. Jīcāā arcángel cā cabusurijere marī tāgogarā. Tunu bairoa Dios yaro putiricaro trompeta cārē marī tāgogarā. Bairi marī Quetiupau cā cā majūpua umurecōopu ruiatigumi. Bairo cā caruiató yua, Jesucristore tāgousari cariaricarā puame catitunujugogarāma. ¹⁷ Bairo na cacatinemorō beropu marī ti yuteare cacatiāna puame na jīcārō marī jeáecogarā oco poari watoapu yua. Bairo oco poapu ánā, marī Quetiupaure jōbuipu cā marī bocágarā. Bairo marī Quetiupaure cā bocáetari, cā mena tocānacā rāmuu marī ãnicōā ninucūgarā. ¹⁸ Bairi mūjāā puame atie jāā caquetibujurijere tāgori tocānacāpu aāmeo yeri ñuo joroque aāmeo átinemoñā.

5

¹ Yu yarā, marī Quetiupau cā catunuatípee puamerā, “Ti yutea, o cā muipu majū atigumi,” mūjāā yu caīwoatujopee mee niñā. ² Merē caroaro majū mūjāā masīnā: Marī Quetiupau puame, “Ti rāmuu etagumi,” caīmasīā mani rāmuu majū

tunu etagumi. Jīcāñ yajari majōch ñami camasīā mano cā cayajañ etarore bairo camasīā mano etagumi ati yepapare. ³ “Caroaro yerijōrō merē marī ãnicōāña. Ñe ûnie maniña,” camasā na caīño, caāno t̄saroa, na cayasipa rāmu na etagaro. Carōmio bairi rupañ caācō, pūnaa catigo, caāno t̄saroa cō cawisiojūgorore bairo na etagaro. Cō p̄ame cō capūnaa cūtipeere dope bairo rutimasīētīñamo. Torea bairo dope bairo rutimasīētīgarāma na cayasipee narē caetarijere.

⁴ Yü yarā, m̄jāñ p̄ame canaitīrōpu caānarē bairo m̄jāñ baietiya. Bairi m̄jāñrē, marī Quetiupañ cā catunuetari rāmu p̄ame yajari majōchare eta ac̄oriarore bairo m̄jāñ camasīeto m̄jāñ eta ac̄oetigaro. ⁵ Nipetiro m̄jāñ caroa macāñjērē caána ãnirī cabusuro macāñana um̄reco macāñnarē bairo caána m̄jāñ ãniña. Carorije macāñjērē caátipairā, ñami canaitīrō macāñnarē bairo caána mee marī ãniña. ⁶ Bairi aperā na cabainucūrōrē bairo masacatienna cabaicoteetiparā marī ãniña. Cacānirārē bairo baiena, masacatiri caroaro caátiānicoteparā marī ãniña marī Quetiupare. ⁷ Camasā cacānirā ñamirē cāninucūñama. Aperā caeticūmupainucūrā cāñ ñamirēñ eticūmunucūñama. ⁸ Marī p̄ame roque cabusuro, um̄reco macāñnarē bairo caána ãnirī tocānacānia caroa macāñjē jetore caátiānicotenucūparā marī ãniña ti rāmu caetaparo jūgoye. Dios mena marī catēgoñatutuarije, marī caāmeomaimasīrījē jāgori wātīrē marī eñnotagarā. Soldau ãpōñ jutiro mena cā rupañre jāñatori cā caānorēñ bairo marī cāñ Dios marī cāñ canetōõpeere caroaro marī átiānicotegarā. ⁹ Mai, marī, cūrē

catāgoasarā p̄ame, “Roro popiye cabaiparā nigarāma,” īrī cā cabesericarā mee marī ãniñā. Marī Quetiupa Jesucristo jāgori cā canetōjīātiparā majū roque marī ãnjāgoyupa. ¹⁰ Bairi Jesucristo p̄ame marī yaye wapa jāgori yuc̄pāip̄a riayupi. Cacatirā, o cariacoana nimirācāā, cā, Jesucristo cā cacatinemorīcārōrēā bairo marī cāā cā jīcārō marī cacatiānipeere bou, marī riabojayupi. ¹¹ Bairi m̄jāā cāā tocānacāip̄ua ãmeo yeri ñuo joroque, yeri tutuarā ãmeo átinemoña. Ámerē tore m̄jāā caāmeo átiāninucūrōrēā bairo ãmeo áticōā ninucūñā.

Pablo aconseja a los hermanos

¹² Yü yarā, apeyera atore bairo m̄jāārē jāā átirotiya: M̄jāā watoa capaāna, marī Quetiupa cā caborore bairo m̄jāārē caquetibuj̄a jāgonucūrārē nuc̄b̄ugorique mena na ïñaña. ¹³ Bairo m̄jāārē caroaro na caj̄átinemorō jāgori, na ïroari butioro na maiñā. Tocānacāip̄ua ãmeo asiaticaro mano caroaro yeri ñurā ãnicōā ninucūñā.

¹⁴ Tunu bairoa, yü yarā, atie cāārē m̄jāārē jāā átirotiya: Capaagaena, cateeyepairārē tutuaro mena na quetibuj̄uya. Aperā yapapuarārē bairo caāna cāārē yeri ñuo joroque na ása. Tunu bairoa cayeri tāgoñatutuawēp̄eñā ūna cāārē caroaro na jātinemoña. Nipetiro camasārē paj̄atiricaro mano caroaro jīcārō tāni na quetibuj̄uya.

¹⁵ Tunu apeyera tāgomasiñā: Ni ūcā roro m̄jāārē cā caápata, m̄jāā p̄ame cāā roro cā átiāmeticōāñā. Atore bairo p̄ame ása: Tocānacāni jāñuríp̄ua caroa macāājē p̄amerē na átiāmeñā.

Mujāā majū cāā tore bairo átiri, nipetiro camasā cāārē caroa wāme jetore na átiāninucūña.

¹⁶ Tocānacā rāmua useanirō caroaro áticōā ninucūña marī Quetiupa cā cañajoro. ¹⁷ Di rāmua rāsaricaro mano tocānacānia Diore cā jēnicōā ninucūña. ¹⁸ “Dios, jāā mena mu ñujāñuña,” qūi jēninucūña, nipetiro mujāā caátiānierē ñiarī yua. Jesucristore catāgoasarā ãrirī tore bairo mujāā caátiānipeere boyami Dios.

¹⁹ Mujāā yeripu Espíritu Santo jāgori caroa wāme mujāā caátinucúrjērē to yasio joroque ámeo ápericōāña. ²⁰ Tunu bairoa Dios na cā camasírō jāgori caquetibujunucurā yaye quetire tāgoteeticōāña. ²¹ Bairāpua, tāgoñamasirī caroaro tāgoña beseya na caquetibujurijere. Caroa wāme na caquetibujurije pamerē átiāña. ²² Tocānacā wāme carorije macājērē jānarī tunu átinemoeticōāña.

²³ Torecu, marī Pacu Dios marī yeri ñuo joroque caácu pamerre caroarā ñe ünie wapa cāgoena mujāā ãnio joroque cā áparo. Mujāā rupa, mujāā yeri, mujāā camasacutiānie nipetirore caroarā ugueri mánarē bairo mujāā cā áparo Dios, marī Quetiupa Jesucristo cā tunuatíparo jāgoye. ²⁴ Mujāārē cabesericu cañu majū niñami. Bairi nipetiro atiere cā caírīcárōrē bairo átimajūcōāgumi.

Saludos y bendición final

²⁵ Yū yarā, jāā cāārē Diopure jāā mujāā jēnibojanucūwā.

²⁶ Marī yarā nipetiro catāgoasari majārē caroaro nucubagorique mena na bocári tocānacāpua ámeo jēninucūña.

²⁷ Bairi marĩ Quetiupaʉ cã carotiro mena
nipetiro marĩ yarã ñubueri majärẽ mujää
yʉ jügobue rotijoya ati carta mena yʉ²⁸
caquetibʉjʉwoatujorijere.

²⁸ Marĩ Quetiupaʉ Jesucristo caroare mujää cã
jonemoáto mujää nipetirore.

Tocãrõã niña atie queti yʉ cawoaturije.

**Dios Că Cauetibăju Cūrīcă Tuti
New Testament in Carapana (CO:cbe:Carapana)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Carapana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Carapana

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
69a83a35-f961-5e00-b9bd-ee04b851efbd